

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

**MAGNETOGRAM
POGOVORA PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE
ZA ODDAJO »ODMEVI« NA TELEVIZIJI SLOVENIJA**

16. november 2007

ROSVITA PESEK: Dober večer, gospod predsednik. Opozicija pravi, da delate pomp, da gre za slepilni manever in da imate pravzaprav težave v koaliciji, ne pa v opoziciji, da je ta vaš odhod po zaupnico v parlament to dokazal. Kaj pravite vi na te očitke?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, kot običajno je za vse kriva vlada. Pogrešal sem odgovore na vprašanja, ki sem jih zastavil v obrazložitvi zahteve za glasovanje o zaupnici. To sem že včeraj pozno ponoči poslal v državni zbor. Danes, praktično te obrazložitve noben medij ni v celoti objavil, niti v tistih ključnih povzetkih. Tudi pri vas ne. Bojim se, da tudi predstavniki oziroma predsedniki opozicijskih strank, ki so prej govorili o tem, sploh niso vedeli, kakšna je obrazložitev. Torej, toliko o cenzuri. Kar se tiče teh odgovorov, ki so vsak dan drugačni, pa vsak dan presenečajo. V nedeljo in v ponedeljek je politična, opozicijska in medijska srenja vlado obsodila oziroma obtožila, da je izgubila na volitvah in na referendumu. Bili so močni glasovi po tem naj vlada odstopi. V torek smo dejali, da smo naredili prve analize, da situacijo ocenjujemo resno, da so rezultati, še posebej referendum - ker vlada je pri tem sodelovala, pri volitvah ne - slabi, da so vse variante odprte in da lahko vlada tudi odstopi. To je bila ena od možnosti, ki sem jo nakazal. Nisem rekel, da bo vlada odstopila, niti nisem rekel, da ne bo odstopila, rekel sem, da so vse opcije odprte. V sredo so tisti, ki so v ponedeljek zahtevali odstop vlade, naenkrat začeli govoriti, da vlada ne sme odstopiti, da bi bilo to neodgovorno. Potem sem v četrtek javno naslovil poziv na opozicijo, da so vrata koalicije odprte, da če mislijo, da je vlada prešibka, ali da je preslaba, naj pridejo pomagati, lahko pa tudi sestavijo novo vlado, če mislijo, da so bolj sposobni v tem trenutku, ki je velik izziv za Slovenijo. Rekli so, da ne želijo v koalicijo, da ne želijo pomagati. Rekli so, da ne želijo oblikovati nove vlade in da naj ta vlada dela do konca. Potem sem predlagal glasovanje o zaupnici, da preverim v državnem zboru, ali ima ta vlada še neko trdno večino, ker doslej smo pri mnogih zakonih to večino komaj spravili skupaj, velikokrat - še posebej po vetih državnega sveta, ki jih je bilo v tem mandatu 20 v treh letih - s pomočjo obeh poslancev narodnih skupnosti. In tudi to ni v redu. Potem so rekli, da sem rekel najprej, da bo vlada odstopila, zdaj pa se od tega umikam. Jaz nisem nikoli rekel, da bo vlada odstopila, dejal sem, da so vse opcije odprte. Torej vsak dan je nekaj drugega in neko drugo stališče. Če je vlada tako slaba, potem naj jo zamenjajo in naj pač postavijo svojo. Ampak zdaj pravijo - pred eno uro - tukaj, da je vlada slaba, obtoženi smo bili za vse, - tukaj so sedeli štirje strokovnjaki za inflacijo - ampak hkrati pozivajo to vlado, naj dela naprej. Skratka situacija je paradoksalna, zadeve so zelo neverodostojne. Hkrati se izgublja osnovni razlog zakaj je prišlo do te situacije. Nisem nikoli dejal, da ta vlada ne prenese kritike, da ima probleme z ostro opozicijo. Dejansko ta opozicija v Sloveniji v zadnjih treh letih kaj posebno ostra ni bila. Tega ne merim toliko po številu izrednih sej, referendumih in interpelacijah, ampak po vsebini. Kadarkoli pridete v državni zbor so njihove klopi prazne. Velikokrat bi lahko pozicijo preglasovali, pa jih tam enostavno ni. Obljubili so vlado v senci, ki so jo tudi naredili takoj po volitvah. Dvakrat se je sestala, potem pa ni bilo nobene alternative, nobenega alternativnega programa. Skratka, ne gre za to, da je bila opozicija doma prekritična, ali da bi vlada imela težave s tem, da se vloži kakšna interpelacija, ali da se vlado

nadzoruje. Mi smo sami ponudili opoziciji članstvo v nadzornih svetih. V nadzornih svetih ključnih institucij sedi opozicija. Sami smo spremenili poslovnik, da imajo večino v nadzornih delovnih telesih. S tem vlada nima nikakršnih težav. Težavo imamo tam, kjer se je šlo čez rob in to je tujina. Slovenijo se je od septembra naprej, ko je pozornost mednarodne javnosti usmerjena na prihodnjo predsedujočo državo, v tujini začelo drastično diskreditirati. Največja opozicijska stranka je objavila oceno stanja - do tega ima vso pravico in tudi to, kar so napisali, je popolnoma legitimno. Če tako mislijo, OK, napisali so - čeprav ni res. »Vladajoča koalicija s pomočjo politično-kapitalskih povezav vpliva na programsko vodenje dnevnih časopisov, neposredno in s pomočjo kapitala pa odločilno vpliva tudi na nekatera druga javna občila. Novinarji, zaskrbljeni za delo in existenco, izvajajo samocenzuro. Medijski molk o vladi nasprotujočih in kritičnih stališčih, ali sankcioniranje novinarjev, je način obračunavanja vladne koalicije z drugače mislečimi.« To je ocena opozicijske stranke.

ROSVITA PESEK: Ali to berete njihov dokument?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To berem njihov dokument, šesto točko. Torej, zadnjo cenzuro, ki se je spomnim, ki je bila tudi javno prezentirana, je bil umik članka o tem, da je podpredsednik Socialnih demokratov, gospod Lukšič, naročil svojim študentom, naj vohunijo za ljudmi, ko gredo od maše. Ta članek je bil umaknjen čez noč. V večerni izdaji Dela je bil, zjutraj ga ni bilo. To je edina cenzura, do katere je prišlo v zadnjem času. Ampak vse to je naša domača folklor, s tem lahko sami opravimo. Vendar je bila ta laž, zapisana v tej oceni, razmnožena po Evropi, po svetu. Pod njo ni bila podpisana opozicijska stranka, ker če bi bila, bi se to vzelo kot neko politično ravnanje. Pod to se je podpisalo 570 slovenskih novinarov in novinarjev. Nekateri najbrž mislijo, da je temu res tako, tisti, ki so akcijo vodili, pa zagotovo vedo, da temu ni tako. In v svet je šlo naslednje sporočilo: »Slovenske novinarke in novinarji obtožujemo predsednika vlade Janeza Janšo omejevanja medijske svobode. Pismo z vsebino, ki se nanaša na cenzuro in vladne pritiske zoper novinarje, so že prejeli predsedniki držav, parlamentov in vlad vseh članic Evropske unije, številne nevladne organizacije in medijske ustanove po svetu. 1. januarja 2008 bo Slovenija prevzela predsedovanje Evropski uniji. Predsedovanje take države - se pravi Slovenije - utegne biti skrb zbujajoč znak za sedanost, še bolj pa za prihodnost Evropske unije.« Poglejte, jaz grem praktično vsak teden na dva ali na tri pripravljalne sestanke v tujino za predsedovanje Evropski uniji. Vsi evropski mediji pripravljajo prispevke o Sloveniji, vsi imajo to na mizi. Pod to je podpisano 570 ljudi, njihovih stanovskih kolegov. Vsi mislijo, da je to res. Še nekaj mesecev prej se je po Evropi širila laž, da v Sloveniji Rome zapiramo v taborišča. Jaz dobivam zdaj od tujih dopisnikov, ki pridejo, ki jih je vsak teden tukaj veliko, ali od tujih novinarjev, urednikov, ko sem v prestolnicah drugih evropskih držav, vprašanja o tem, zakaj v Sloveniji omejujemo medijsko svobodo, zakaj imamo taborišča za Rome in zakaj vzpostavljamo totalitarni sistem. To so razmere, ki so šle predaleč. V takšnih razmerah ni možno normalno delati. Opozicija v prejšnjih mandatih je bila ostra. Mi, ko smo bili v opoziciji, smo to delo opravljali resno. Vendar pa v času priprav na vstop Slovenije v Evropsko unijo iz slovenske opozicije, ali iz kakšne civilno-družbene organizacije, nikoli ni šel glas v tem smislu, da Slovenija predstavlja grožnjo za Evropsko unijo. Zdaj, pa so poslali po celem svetu poziv oziroma apel, da predsedovanje Slovenije Evropski uniji predstavlja nevarnost za sedanost in za prihodnost Evropske unije, predsedovanje takšne države kot je Slovenija predstavlja nevarnost za prihodnost Evropske unije. To, je dejanski problem. V Sloveniji bi se morali dogovoriti, vsaj pred takšnimi izzivi, da domačih zdrav ne peremo v tujini. To, kar se je zdaj zgodilo, Sloveniji drastično škodi.

ROSVITA PESEK: Gospod predsednik, zdajle ste zelo eksplicitno in zelo jasno pokazali na tisti razlog, ki je verjetno eden od pomembnejših in vas je napeljal na vse te izjave, ki ste jih povedali v torek in v četrtek, ampak vendarle, ali je ta vaša poteza, odhod po zaupnico, zdaj pravi odgovor na to, kar leži na mizah, pravite, po evropskih novinarskih hišah? Ali je zaupnica v parlamentu odgovor na novinarsko pismo?

PRESEDIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, prvič, ne gre za novinarsko pismo, gre za politično akcijo. Mene so tudi nekateri moji kolegi, predsedniki vlad evropskih držav iz socialističnega tabora, opozorili, da se je na tej točki - češ, da v Sloveniji vlada omejuje medijsko svobodo, da vzpostavlja nek totalitarni režim - v socialističnih političnih krogih v Evropski uniji začela širiti takšna dezinformacija. Dobronamerno so me opozorili kolegi, predsedniki vlad iz socialističnega tabora. Torej, ne gre za neko civilno-družbeno akcijo. Poleg tega je Slovenija vsaka državljanka in državljan. To ni samo vlada. To ni samo bivši predsednik ali sedanjí predsednik, ki je tudi – mimogrede - izrekel o vladi te države v tujih časopisih - za domače ne daje izjav - podobne ocene. Ko se to vse skupaj zbere, nastaja o Sloveniji neka slika, ki Sloveniji škodi. Ne škodi samo vladi, ne škodi samo meni, škodi celi Sloveniji. Tudi gospod Šurc je državljan te države. Tudi gospod Zgaga je državljan te države. Ne more poslati v svet sporočilo, da predsedovanje Slovenije Evropski uniji predstavlja grožnjo za prihodnost Evropske unije. To je neodgovorno, ne glede na to, kdo to dela, res.

ROSVITA PESEK: Gospod predsednik, zdajle sva v bistvu porabila najin čas, ampak vendarle, imava še kar nekaj vprašanj, o katerih se morava pogovoriti. Torej, zavračate očitke opozicije, da gre pravzaprav za koalicijske težave, da ste se ustrašili tega velikega izziva, ki ga prinaša Evropska unija? Danes smo prvič slišali gospoda Pahorja, ki je rekel, da vas v naslednjih šestih mesecih čaka približno 500 usklajevalnih sestankov, da vam ...

PRESEDIK VLADE JANEZ JANŠA: In jaz ne želim po vsakem od teh sestankov z evropskimi novinarji - ki jih je 500, ko prideš tja na tiskovno konferenco na Evropskem svetu - pojasnjevati, da v Sloveniji nimamo taborišč za Rome. To, je nevzdržna situacija, res. Glasovanje o zaupnici seveda odmeva tudi v Evropi. To je, če ne drugega, tudi priložnost, da to zadevo pojasnimo tudi širše. Jaz ne morem vsakemu novinarju posebej pojasnjevati, da v Sloveniji nimamo taborišč za Rome.

ROSVITA PESEK: Ampak zaenkrat, vsaj po tem, kar se ve zdaj, vam pri tej zaupnici dobro kaže. Je tako? Je tudi vaša kalkulacija takšna? Oba predstavnika manjšin sta vas podprla, tri stranke, tako imenovani pomladni trojček, tudi in tudi gospod Karl Erjavec je sinoči, v našem studiu, dejal, da če se pogovarjate o neki koalicijski pogodbi, s katero pravzaprav nadaljujete to, kar ste zapisali na začetku vašega mandata, da s podporo ne bo težav. Torej boste, pričakujete v ponedeljek zaupnico?

PRESEDIK VLADE JANEZ JANŠA: Glejte, imamo eno koalicijsko stranko - ki je sicer dobila na volitvah štirikrat manjši mandat od Socialnih demokratov - a oni pravijo, da nimajo mandata za vladanje. Oni pa so v vladi, ki ima rezultat glasovanja za predloge vlade približno takšen, kot je povprečje opozicije. Imamo tudi v ostalih dveh koalicijskih partnericah nekaj glasov, za katere ne vemo, kako bodo glasovali. Ko sem predlagal rekonstrukcijo vlade, nekateri od teh poslancev iz koalicijskih strank, ne samo iz Desusa, niso glasovali za te predloge, pa gre pri imenovanju ministrov za eklatantno vladno koalicijsko zadevo. Tako, da v tem trenutku ima Slovenska demokratska stranka v vseh koalicijskih partnericah glasove, ki so pod vprašajem in je nemogoče napovedati izid. Jaz ne želim, da vsakič, pri vsakem zakonu, ko ne bo časa in je še nekaj pomembnih projektov za dokončati - mimogrede, vlada dela normalno, cel teden dela normalno, ne ukvarja se sama s sabo, opozicija pa se dejansko ta teden ukvarja sama s sabo, ker vsak dan spreminja stališča - mi tukaj rabimo neko solidno večino, vsaj takšno kot je bila na začetku tega mandata ali kot je bila prvi dve leti tega mandata. Ni možno vsakič posebej, za vsako glasovanje, prositi poslanca manjšin, ki politično nista vezana, naj vendarle glasujeta za zakone. Torej, v tem času potrebujemo neko trdno večino.

ROSVITA PESEK: Ampak gospod predsednik, tudi če boste zaupnico dobili, ni nujno, da bo ta podpora vam in vaši vladi potem trajala tudi v naslednjem letu.

PRESEDIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja, saj to nikjer ne piše. V parlamentih se razmerja sil

spreminjajo. Tudi glasovanje o zaupnici je nekaj najbolj običajnega. V sosednji državi, v Italiji, vsak mesec glasujejo o zaupnici. To, je pač politični inštrument, ki je demokratičen. Vse, kar se dogaja znotraj tega našega prostora, je popolnoma normalno. Kar opozicija tukaj dela, lahko je še enkrat bolj ostra, ni noben problem. Ne pa blatiti Slovenije v tujini.

ROSVITA PESEK: Vi veste, da nekatere analize, ki so bile zdaj v medijih napravljene, kažejo na to, da ste vi bili, ko ste bili v opoziciji, ostrejši od sedanje opozicije?

PRESEDIK VLADE JANEZ JANŠA: Na domačem parketu absolutno. Vendar, ko je šlo za Evropsko unijo, smo vladi pomagali, ko je šlo za Nato, je celo opozicija vodila glavni del kampanje. Pokažite mi en sam stavek, kjer bi takratna opozicija, ali pa kdorkoli iz civilne družbe nekaj - na tej isti valovni dolžini - v Evropo poslal sporočilo, da Slovenija predstavlja grožnjo za Evropsko unijo.

ROSVITA PESEK: Gospod premier, čakata že gospod Semolič in gospod Samo Hribar Milič, govorili bomo o jutrišnjem protestu, ki se bo zgodil v Ljubljani. Danes je ministrica Cotmanova dejala, da v Sloveniji ne gre več za preživetje, ampak da gre za kakovostno življenje, torej odšla bo na te demonstracije. Boste šli tudi vi?

PRESEDIK VLADE JANEZ JANŠA: Jaz ne bom šel, se pa strinjam z njenimi stališči. Tudi moj nagovor delodajalcem in sindikatom na zadnji seji Ekonomsko socialnega sveta je šel v isto smer. Ta vlada je v teh treh letih ustvarila dovolj maneverskega prostora, da tisti, ki delajo, lahko dobijo dostojno plačilo. Davki so se znižali, gospodarska rast je velika, lastniki podjetij so v tem času zabeležili visoko rast delnic, se pravi, imajo sredstva, lahko bolje plačajo zaposlene. V tem smislu je to opozorilo povsem legitimno, sindikati imajo pravico, da se zberejo tudi na takšnem zborovanju in da to javno zahtevajo. Povsod se to dogaja. Enako imajo to pravico upokojenci in študentje. Od zahtev, ki so konkretne, bo šla vlada v konkreten dialog in kar se bo dalo, bomo uresničili in pomagali. Vendar, ko gre za konkretna podjetja in za konkretne plače, je treba seveda dvig plač izbriniti tam, kjer so tisti, ki o tem odločajo.

ROSVITA PESEK: Gospod predsednik, hvala lepa za nocoj.

PRESEDIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala za vabilo.